

TÜRK HAVA KURUMU ÜNİVERSİTESİ
BİLGİSAYAR, AĞ VE BİLİŞİM KAYNAKLARI KULLANIM YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı; Üniversitemizde bilimin dayanağı olan bilginin üretilmesi, depolanması, korunması ve paylaşımı sürecinde bilgi ve iletişim kaynaklarımızın, kullanıcılarımız tarafından etkin ve verimli kullanımını sağlayacak olan ilkeleri belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge; ayırım yapılmaksızın tüm personel ve öğrencilerimiz ile kendilerine herhangi bir nedenle bilişim kaynaklarımızı kullanma yetkileri verilen misafir, paydaş ve konuklarımızı kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge; 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun, İkinci Kısım (Kişilere Karşı Suçlar), Dokuzuncu Bölüm, Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar (132, 133, 135, 136, 137, 138, 139, 140) Üçüncü Kısım (Topluma Karşı Suçlar), Onuncu Bölümünde (Bilişim Alanında Suçlar) 243, 244, 245, 246 maddelerine, 5070 sayılı "Elektronik İmza Kanunu" ve 5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun" ile 2547 sayılı kanunun 12. maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) **Rektörlük:** Türk Hava Kurumu Üniversitesi Rektörlüğünü,
- b) **Üniversite:** Türk Hava Kurumu Üniversitesini,
- c) **BİM:** Türk Hava Kurumu Üniversitesi Bilgi İşlem Müdürlüğünü,
- d) **THKUNet:** Türk Hava Kurumu Üniversitesi'ne bağlı Merkez ve tüm Birimlerine ait bilişim kaynaklarının bir bilgisayar ağı ile birbirine bağlanması ile oluşan ve Üniversitemizi internet'e bağlayan ağı,
- e) **Bilişim Kaynakları:** Türk Hava Kurumu Üniversitesi'nin sahibi olduğu, yönettiği ya da elde tuttuğu herhangi bir muhafaza ortamında bulunan veri dosyaları ve belgeleri de dahil olmak üzere kurulu bilgisayarlar ve ilgili teknoloji ürünlerine ait donanım ve yazılım ürünlerinin tamamını,
- f) **İnternet:** THKUNet'in de bağlı bulunduğu uluslararası bilgisayar ağına verilen genel adı,
- g) **ULAKNET:** THKUNet'in de bağlı olduğu ulusal akademik ağı,
- h) **Birimler:** Türk Hava Kurumu Üniversitesi bilişim kaynaklarını kullanan ve/veya kullanıma sunan akademik ve idari birimleri,
- i) **Kullanıcılar:** Türk Hava Kurumu Üniversitesi bilişim kaynaklarını eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme, yönetim ve hizmet faaliyetleri çerçevesinde kullanan akademik ve idari görevlerdeki kadrolu, geçici veya sözleşmeli personel ile 2457 sayılı kanun ile öğrenimini herhangi bir yöntemle sürdürmekte olan kayıtlı tüm ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencileri ve geçici veya kısıtlı olarak sistemi kullanan bütün gerçek ve tüzel kişilikleri,
- j) **IP:** "İnternet Protokol numarası" nı

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Bilişim Kaynakları Kullanım Esasları

MADDE 5 – (1) Bilişim Kaynaklarının, Üniversitenin bilimsel araştırma, akademik, eğitim-öğretim etkinlikleri ile hizmet sunumu ve yönetsel fonksiyonları için temel önemi olan, bilginin üretilmesi, işlenmesi, depolanması, korunması ve iletişimi için kullanılması esastır.

MADDE 6 – (1) Kullanıcılar, Üniversitemizin internet çıkışı sağlayan Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezinin (ULAKBİM) ağ yönetim birimi olan Ulusal Akademik Ağ (ULAKNET) tarafından yürürlüğe konulan “Kabul Edilebilir Kullanım Politikası Sözleşmesi” ne aykırı davranamaz.

MADDE 7 – (1) Bilişim Kaynakları Türkiye Cumhuriyeti yasalarına, Üniversitemiz Yönetmelik ve Yönergelerine aykırı faaliyetlerde bulunmak amacıyla kullanılamaz.

MADDE 8 – (1) Kullanıcılar, Bilişim Kaynaklarının kullanımında altyapıyı, donanımı ve yazılımı zarara uğraticı, tahrip edici, zedeleyici, bilgi ve iletişim hizmetlerini kesintiye uğratacak, verimsiz çalışmasına yol açacak hiç bir girişimde bulunamaz.

MADDE 9 – (1) Bilişim kaynaklarının hizmete sunumu ve kullanımı, bu kaynakların kullanım amaçları çerçevesinde yapılır. Kaynakların kullanım yeri ve konumu bu kaynakları kullanıma sunan birimlerin yöneticilerinden yetki ve “Olur” alınmadan değiştirilemez.

MADDE 10 – (1) THKUNet ve üzerindeki bilişim kaynakları,

a) Sistem ya da ağ üzerindeki data/bilgi ve/veya trafiğin izlenmesi, saklanması, transferi ve dağıtımı,

b) Başkalarına hat kullanım olanağı vermeyecek oranda aşırı bant genişliği kullanımı,

c) Başarılı olsun veya olmasın karşı tarafın izni olmadan bir başka bilgisayara, ağa veya kullanıcının bilgilerine/verilerine ulaşmaya çalışılması,

d) Bu bilgileri izlemek, araştırmak ve tahrip etmek, kullanıcılara ait giriş kodlarını elde etmeye veya yaymaya çalışılması

gibi, THKUNet dahilindeki ya da haricindeki bir sisteme, ağ kaynağına veya servisine saldırı amacıyla kullanılamaz.

MADDE 11 – (1) THKUNet ve üzerindeki bilişim kaynakları,

a) Genel ahlak ilkelerine aykırı veya müstehcen materyal almak, üretmek, barındırmak ve iletmek,

b) Gerçek dışı, sıkıntı ve rahatsızlık verici, gereksiz korku yaratacak, iftira ve karalama mahiyetinde materyalin üretimi ve dağıtımı,

c) Başkalarının fikri haklarını ihlal edici mahiyette materyalin dağıtımı, bulundurulması ve ülkenin birlik ve beraberliğine bölünmez bütünlüğüne aykırı siyasi, dini ve etnik propaganda amacıyla kullanılamaz.

MADDE 12 – (1) Kullanıcılar ve birimler, bilgisayar ağı içerisindeki uçlara, Rektörlük ve BİM'nün bilgisi dışında anahtarlar ve ağ cihazı/cihazları takıp uç çoğaltma işlemi yapamazlar. Herhangi bir birim ağ ve kablolu işlemleri tesisi ve bakımında mutlaka BİM'den görüş ve onay almak zorundadır. Söz konusu işlemler için üstlenici müteahhit ve taşeron firmalar ve görevlilerinin, BİM yetkililerine danışmadan işe başlayıp başlamamalarına ilişkin kontrol ve sorumluluk ihaleye çıkan birim yönetiminin sorumluluğundadır.

MADDE 13 – (1) Kullanıcılar THKUNet içerisindeki bilgisayarlarında; hukuki açıdan suç teşkil edecek belgeler, bilgisayar ve ağ güvenliğini yok edebilen, zarar verebilen belge ve yazılımlar, kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek/tüzel kişiler hakkında karalama

belgeleri, iftira mahiyetinde olan, gerçek dışı, sıkıntı ve rahatsızlık verici hiçbir materyali barındıramazlar.

MADDE 14 – (1) Kullanıcılar, elektronik ileti (e-posta) hesaplarına ait kullanıcı adı ve şifresinin sadece kendisinde olması gerektiğini, bu türden özel gizlilik ve güvenlik bilgilerini başkası ile paylaşmayacağını veya şifresinin üçüncü kişilerce ele geçirilmesi durumunda kendisi tarafından şifre değişikliği yapılabileceğini bildiğini ve önlemini almak zorunda olduğunu kabul eder.

MADDE 15 – (1) Kullanıcılar, e-posta hesabını ticari, siyasi, dini, etnik ve kar amaçlı olarak kullanamazlar. Çok sayıda kullanıcıya, izinsiz olarak toplu halde reklam, tanıtım, duyuru v.b amaçlı e-posta gönderemezler. Bilimsel, akademik ve idari iş süreçlerine uygun toplu duyurular ise Rektörlüğün iznine tabidir.

Yazılım Telif Hakkı ve Lisans Politikası

MADDE 16 – (1) Telif hakkı ve patentlerle ilgili kanunların şekline ve içeriğine uymak ve böylelikle de fikri hakları korumak ve pekiştirmek, Üniversite'nin politikasıdır. Kullanıcılar, Üniversite'nin her türlü bilişim kaynaklarını bu politika çerçevesinde kullanacaklarını kabul ederler.

MADDE 17 – (1) BİM, Üniversite bünyesindeki bilgisayarlara, lisansı olmayan herhangi bir yazılım yüklememektedir. Üniversite birimlerinde kullanılan yazılımlar lisans anlaşmaları çerçevesinde temin edilir. Üniversitemiz personelinin kullanmakta olduğu diğer yazılımların lisans sorumluluğu kendilerine aittir.

MADDE 18 – (1) Aksi ifade edilmediği müddetçe, kullanıcılar bütün yazılımların telif haklarınıca korunduğunu bilir ve kabul ederler.

MADDE 19 – (1) Üniversitede kullanımda olan yazılımlar ortadan kaldırılamaz, koruma amacıyla yedekleme uygulaması dışında, kullanıcılar lisanslı yazılımın kopyalarını alamazlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilişim Kaynakları Kullanımına İlişkin Yetki ve Sorumluluklar

Kullanıcı ve Birim Sorumlulukları

MADDE 20 – (1) Kullanıcılar, BİM tarafından ilan edilerek gereksiz trafik yarattığı ve THKUNet'in bilimsel ve akademik etkinlikler anlamında sağlıklı çalışmasını engellediği için peer-to-peer (P2P dosya paylaşım) yazılımlarını kullanamaz. Söz konusu yazılımlar bilimsel amaç ile kullanılacak ise BİM'den kısıtlı ve geçici kullanım izni talep edilir.

MADDE 21 – (1) THKUNet üzerinden Üniversitemizin e-posta sunucuları haricindeki e-posta sunucuları kullanılarak mesaj gönderilemez. Üniversite dışında e-posta hizmeti sağlayan kurum ve firmaların yalnızca web tabanlı uygulamalarına izin verilir.

MADDE 22 – (1) Kullanıcılar, bilgisayar/ağ hesabını kullanarak eriştikleri, sundukları ya da dağıttıkları bütün bilgilerden ve ağa bağlantı yaptıkları cihazlardan ve bu cihazlarla yapılan her türlü kural dışı işlem ve eylemlerden sorumludur.

MADDE 23 – (1) Kullanıcılar, Bilişim Kaynaklarını kullanım amacı dışında üçüncü kişilere kullandırılması durumunda ortaya çıkabilecek idari ve yasal sonuçlardan sorumludur.

MADDE 24 – (1) Birim, Bölüm, Topluluk ve kişiler, Üniversitemiz tarafından tahsis edilen kendi adlarına oluşturdukları web sayfalarının içeriğinden sorumludurlar. Birim, Bölüm ve Topluluk veya Grup niteliğindeki kişisel nitelikte olmayan sayfaların sorumluluğu ilgili web sitesinin oluşturulmasını resmi yazı ile BİM'den talep eden öğretim elemanı veya yöneticiye aittir.

MADDE 25 – (1) Kullanıcılar, kullandıkları bilgisayar ve bilişim kaynaklarının güvenliğini sağlamaktan, güvenlik eksikliğinden kaynaklanacak zararlardan, bu zararları

azaltmak ve güncelliğini takip etmek için koruyucu ve güvenlik yazılımlarını yüklemekten veya yükletmekten sorumludur.

MADDE 26 – (1) BİM, kullanıcıların kurallara uygun hareket etmemeleri ve hukuki şartların oluşması durumunda kullanıcının mahremiyeti ve kişilik hakları saklı kalmak koşulu ile THKUNet üzerindeki sunucuların ilgili kayıtlarına girme ve raporlama yetkisine sahiptir.

MADDE 27 – (1) Kullanıcı ve Birimler öncelikle konuyla ilgili tüm Kanun, Yönetmelik ve Yönergelerde belirtilen yasal yaptırımlara tabi olduklarını kabul ederler. Kullanıcılar, Yönerge maddelerinin herhangi bir şekilde ihlal edilmesinden veya maddeler halinde açıklanmamış olsa bile, konuya ilişkin mevcut ve çıkacak yasalar kapsamında belirtilen tüm kısıtlama ve yaptırımlardan, etik kurallar içindeki tüm kişisel haklar ve fiillerden sorumludur. İnternet etik kuralları içerisindeki tüm evrensel kurallara da uymayı kabul ederler. Kullanıcı anılan kurallara uymadığı takdirde; Uygulama ve Yaptırım maddesinde belirtilen hükümler uygulanır.

MADDE 28 – (1) Bilişim kaynaklarının kullanımı ile ilgili olarak sorunları belirlemek, çözmek veya esaslara aykırı davranışları tespit etmek BİM'nün sorumluluğundadır.

Kullanıma Sunan Birimlerin Yetki, Kısıt ve Sorumlulukları

MADDE 29 – (1) BİM, gerekli koşullar oluştuğunda THKUNet hatlarının kullanımında kesinti ve sıkıntı yaratan bilimsel ve akademik amaç taşımayan zararlı uygulamaları engelleyebilir.

MADDE 30 – (1) Üniversitemize bağlı bulunan tüm birim yetkilileri kendi kullanıcılarının bu kurallara uygun davranmasından sorumlu olup, gerekli önlemleri almak zorundadırlar.

MADDE 31 – (1) THKUNet ağını kullanan bölüm veya birimler kendi kaynaklarının kullanımı ile ilgili giriş ve çıkış trafiğinden sorumludurlar. Bu amaçla gerekli her türlü bilgilendirme, esaslara uyulmayan durumları ve esaslara uymayan kullanıcıları ve kişileri belirleme, ilgili yaptırımları uygulama işlerini BİM'nün teknik desteği ve işbirliğini de alarak yürütme sorumluluğunu taşırlar.

MADDE 32 – (1) Rektörlük adına BİM, teknik, yasal ve idari gelişmeler doğrultusunda kullanım kuralları üzerinde güncelleme yapabilir. Son durum http://www.thk.edu.tr/THKUNet_kullanim.htm adresinden takip edilebilir.

MADDE 33 – (1) BİM, bilgisayar ağında oluşabilecek güvenlik açıklarını asgari düzeye indirebilmek için, kullanıcılara güvenlik yazılımları temin eder ve işletim sistemi güncellemelerini ve yeniliklerini izleyerek kullanıcılarını bilgilendirir.

MADDE 34 – (1) BİM'nün bilgisi dışında hiçbir birim, kendi bünyesinde tek bir bilgisayar arkasında IP çoğaltma işlemi yaparak, birçok makineyi bu bilgisayar üzerinden internete çıkaramaz ve bilgisayarlarına BİM'nün belirlediği IP grupları dışında IP atayamaz.

MADDE 35 – (1) Birim ve kullanıcılar; BİM'nün binalarında kurduğu kablolu sistem, ağ erişim cihazları ve diğer teçhizat üzerinde yazılım veya donanım düzeyinde değişiklikler yapamazlar. Gereklik durumunda BİM ile irtibata geçilmelidir. Aksi durumda sorumluluk Birim ve/veya kullanıcıya aittir.

MADDE 36 – (1) BİM, THK Üniversitesi tüzel kişiliğini ve THKUNet güvenliğini korumak amacıyla kendisine bağlı tüm bilgisayarlar üzerinde yasalara uygun olarak kısıtlayıcı ve engelleyici önlemler alma yoluna başvurabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Uygulama ve Yaptırım

MADDE 37 – (1) Yönerge esaslarına uyulmadığının BİM tarafından da tespit edilmesinin ardından uygulanacak yaptırımlar şunlardır:

a) Kullanıcı sözlü veya yazılı olarak uyarılır. Yaptırım konusu olan eylem bilim etiği ihlali kapsamında ise konu “Türk Hava Kurumu Üniversitesi Bilim Etik Kurulu” na iletilir ve Kurul kararına göre bilişim kaynaklarına erişimin geçici engellenmesi, soruşturma açılması ve diğer yasal süreçler başlatılabilir. Yaptırım konusu olan eylemin, Kurula gönderilmesi gerekmiyor ise, kullanıcının eylemine göre THKUNet kaynaklarına erişim geçici olarak kısıtlanabilir veya engellenebilir.

b) Kullanıcılarının kasıt içeren eylemlerini tekrarlamaları durumunda bağlı buldukları Birim, gerekli önlemlerin alınması konusunda sözlü ve yazılı olarak uyarılır. Birim, uyarılara rağmen işbu yönerge esaslarını uygulamaz ise THKUNet ve bilişim kaynaklarını kullanması, gerekli tedbirler alınana kadar engellenir.

c) Uygulanacak yaptırımların düzeyi veya sırası belirtilen esaslara uyulmayan durumların tekrarına, verilen zararın büyüklüğüne ve THKUNet, ULAKNET ve internet ile bilişim kaynakları bütününde yaratılan olumsuz etki ve tahribatın fazlalığına bağlı olarak belirlenir. Kullanıcı hakkında duruma bağlı olarak, disiplin cezası, akademik ihraç, iş akdinin feshi de dahil olmak üzere değişik yaptırımlar uygulanabilir.

d) Yönerge esasları ihlalleri, Rektörlük ilgili ve yetkili kanalları yoluyla işleme konulur.

MADDE 38 – (1) Türk Hava Kurumu Üniversitesi network’ü üzerinden İnternet erişiminde bulunan tüm Üniversite personeli ve öğrencileri, İnternet erişimi ve güvenliği konusunda EK-1’de yer alan “İnternet Kullanım Politikası” nın ortak kural ve koşullarına uymak zorundadır.

MADDE 39 – (1) Üniversite bilişim kaynaklarını kullanan kullanıcı işbu Yönerge maddelerini kabul eder. Kullanıcı ayrıca Yönergenin ilgili olduğu Kanun ve Yönetmeliklere de aykırı davranamaz.

MADDE 40 – (1) Kullanıcı eylemi/eylemleri, yürürlükte olan ilgili Kanunlara aykırı ise ceza davasına yol açabilir.

Yürürlük

MADDE 41 – (1) Bu Yönerge, Üniversite Senatosu’nun kabulü ve Mütevelli Heyet onayından sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 42 – (1) Bu Yönerge, Türk Hava Kurumu Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.